

TILLEGG TIL AVTALEN MELLOM OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET OG ENOVA SF

BAKGRUNN FOR TILLEGGET TIL AVTALEN

Olje- og energidepartementet og Enova SF (heretter Enova) inngikk 28. juni 2012 en avtale om forvaltningen av midlene fra Energifondet. Avtalen varer til 31. desember 2015. Det kom nye føringer for Enova i Olje- og energidepartementets Prop. 1 S (2014-2015) og Stortingets Innst. 9 S (2014-2015). I brev av 25. november 2014 ba departementet om revisjon av avtalen i henhold til punkt 18.

De nye føringer knytter seg til en ny satsing på miljøvennlig transport, en rettighetsbasert ordning for enøk-tiltak i husholdninger, nye midler og en forlengelse av avtaleperioden med ett år til 2016.

Ved å utvide Enovas mandat til å omfatte transportsektoren vil Enovas virksomhet berøre over 90 % av samlede utslipp av klimagasser og energibruk i Norge. Miljøvennlig transport favnes av Enovas formål som er å fremme en miljøvennlig omlegging av energibruk og energiproduksjon og utvikling av energi- og klimateknologi. Virksomheten skal styrke forsyningsikkerheten og redusere utslippene av klimagasser. Det har i flere år vært berøringsflater mellom Enova og Transnova knyttet til elementer av miljøvennlig transport, og utbredelsen i transportsektoren av energibærere som elektrisitet, biogass, flytende biobrensler, hydrogen og naturgass har gjort dette mer aktuelt. Gjennom overføringen av Transnovas oppgaver vil Enova kunne fremme bruken av disse energibærerne i sitt arbeid med miljøvennlig transport. Teknolog utvikling vil være et annet viktig element i en satsing på miljøvennlig transport og Enova står med sin kompetanse og markedsnærhet særlig godt rustet. Overføringen av Transnovas oppgaver til Enova vil bidra en mer helhetlig og koordinert virkemiddelbruk på området.

Enova er myndighetenes fremste kompetanseorgan for energieffektivisering. Jf. Prop. 1 LS (2014-2015) skal Enovas eksisterende ordning for energitiltak i boliger legges om til en rettighetsbasert ordning for støtte til enøk-tiltak i husholdninger. Ordningen skal være målrettet for å utløse faglig godt begrunnede enøk-tiltak. Et sentralt element i dette er at man ikke lenger skal trenge å søke og få forhåndsgodkjenning fra Enova for å gjennomføre tiltaket, men får utbetalt støtte basert på utgifter for utførte tiltak nærmere spesifisert av Enova. Det tas sikte på at ordningen senere skal kunne gjøres om til en fradragsordning i skattesystemet med Enova som godkjennende myndighet.

AVTALENS PUNKT 4.

HOVEDMÅL

I avtalen med departementet har Enova hatt seks hovedmål som peker ut de områder der Enova skal ha en aktivitet. Hovedmålene må sees i sammenheng og flere av hovedmålene vil kunne favne den nye satsingen mot transportsektoren. Hovedmålet om introduksjon av nye energi- og klimateknologier, med sitt fokus på langsiktige resultater og pilotprosjekter, favner transportsektoren på lik linje med industri, fornybar energi og energieffektivisering. Under de andre hovedmålene har det for eksempel vært rom for satsing på både bioenergi og landstrøm. I arbeidet med miljøvennlig transport vil det være en satsing både på kortsiktige- og langsiktige resultater. Støtte til husholdninger er klart innenfor hovedmålene.

For å sikre god bredde i Enovas arbeid med miljøvennlig transport er det likevel nødvendig å ramme inn virksomheten med et nytt hovedmål. Enovas hovedmål blir da som følger:

- a. Utvikling og introduksjon av nye energi- og klimateknologier i markedet.
- b. Mer effektiv og fleksibel bruk av energi.
- c. Økt bruk av andre energibærere enn elektrisitet, naturgass og olje til varme.
- d. Økt bruk av nye energiresurser, herunder gjennom energigjenvinning og bioenergi.
- e. Mer velfungerende markeder for effektive energi, miljø- og klimavennlige løsninger.
- f. Økt kunnskap i samfunnet om mulighetene for å ta i bruk energieffektive, miljø- og klimavennlige løsninger.
- g. *Reduserte klimagassutslipp i transportsektoren.*

AVTALENS PUNKT 5

MÅL FOR ARBEIDET MED ENERGI- OG KLIMATEKNOLOGI OG FOR ARBEIDET MED MILJØVENNLIG TRANSPORT

Avtalens punkt 5 får ny overskrift og skal bestå av to underpunkter.

AVTALENS PUNKT 5.1

MÅL FOR ARBEIDET MED ENERGI- OG KLIMATEKNOLOGI

Et sentralt element i klimaforliket fra 2012 var en nasjonal satsing på klimateknologi gjennom Enova, med føringer om nye innskudd i Fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging. Avkastningen fra disse nye midlene skulle brukes til energi- og klimateknologi i industrien. Enova har i løpet av de tre første årene av avtaleperioden gitt tilsagn om støtte til energi- og klimateknologi som overgår minimumskravene i avtalen.

Regjeringen la i Prop. 93. S (2013-2014) fram en tidsplan for å øke avkastningen fra fondet gjennom kapitalinnskudd i fondet på 12,75 mrd. kroner utover ambisjonene i klimaforliket. Punkt 5.1 i avtalen, avsnitt tre, andre setning endres for å sikre at minimumsføringene gjelder for innskuddene som følger av klimaforliket:

Enova skal minimum benytte avkastningen fra kapitalinnskuddene på 10 mrd. kroner i 2013, 5 mrd. kroner i 2014, 5 mrd. kroner i 2015 og 5 mrd. kroner i 2016 i Fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging til tiltak som kan gi reduserte klimagassutslipp og varige energibesparelser i industrien på sikt.

AVTALENS PUNKT 5.2

MÅL FOR ARBEIDET MED MILJØVENNLIG TRANSPORT

En miljøvennlig transportsektor med lave klimagassutslipp er en forutsetning for et lavutslippssamfunn. Enova skal forvalte en ny satsing på miljøvennlig transport. Målet er at satsingen skal bidra til reduserte klimagassutslipp i transportsektoren gjennom mer miljøvennlig bruk av energi, mer klimaeffektive transportformer og redusert transportomfang. Satsingen bør også ta hensyn til andre miljøeffekter enn klimagassutslipp der det er aktuelt. Arbeidet skal bygge opp under utvikling av en miljøvennlig omlegging på lang sikt gjennom å utvikle og ta i bruk teknologier og nye løsninger som kan bidra til dette, herunder pilot- og demonstrasjonsprosjekter. Prosjekter skal vurderes ut fra potensialet for kostnadseffektive utslippsreduksjoner på lang sikt.

AVTALENS PUNKT 6.

KRAV TIL RESULTATER FRA ENERGIOMLEGGINGEN

Avtaleperioden forlenges med ett år, slik at den gjelder fram til 31. desember 2016. Dette vil gi Enova muligheter til å samle erfaring på de nye områdene med tanke på føringer i neste avtaleperiode fra 2017 til 2020. Dette vil også gi muligheter for regjeringen å gjennomgå Enovas rolle. Regjeringen har varslet en energimelding, og det er naturlig at rammene for Enovas virksomhet på lang sikt blir drøftet i meldingen.

På bakgrunn av at avtaleperioden forlenges og at Enova får nye oppgaver revideres resultatmålet. Resultatmålet er basert på forutsetningene i avtalens punkt 6 som legger til grunn situasjonen ved tilleggets ikrafttredelse. Et resultatmål på 7 TWh vil gi fortsatt rom for energiresultater gjennom energiprosjekter, men legger også til rette for en sterk satsing på mer langsiktig omstilling gjennom ny teknologi og prosjekter i transportsektoren.

Første avsnitt og andre avsnitt erstattes med:

Fondsmidlene skal bidra til energi- og klimaresultater som samlet tilsvarer minimum 7 TWh innen utgangen av 2016.

AVTALENS PUNKT 7.

TILFØRING AV MIDLER TIL ENERGIFONDET

Avkastningen fra Fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging har økt som følge av regjeringens styrking av kapitalen i fondet. I tillegg er det en bevilgning på 78 mill. kroner over statsbudsjettet for 2015. Som følge av overføringen av Transnovas oppgaver og avviklingen av Transnova får Enova også overført disponerte, men ikke utbetalt midler slik at Enova kan utbetale støtten til de prosjektene som har fått tilsagn. Avtaleperioden utvides også med ett år. Det er derfor nødvendig å oppdatere avtaleteksten med tanke på disse endringene. Kulepunktene 1 - 3 erstattes slik at de lyder som følger:

- *773 millioner kroner i 2012, 694 millioner kroner i 2013 og om lag 630 millioner kroner i årene 2014 – 2016 fra påslag på nett tariffen.*
- *Om lag 996 millioner kroner i 2012, 998 millioner kroner i 2013, 1 216 millioner kroner i 2014, 1 418 mill. kroner i 2015 og 1 566 millioner kroner i 2016 fra avkastningen fra Fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging.*
- *78 millioner kroner i 2015 som en bevilgning over statsbudsjettet.*

- *Midlene Transnova har disponert, men som per 31.12.2014 ikke er utbetalt.*
- *I tillegg stilles det til disposisjon en tilsagnsfullmakt på 400 millioner kroner.*

Tredje avsnitt strykes.

AVTALENS PUNKT 8.

GENERELLE RAMMER FOR ENOVAS FORVALTNING AV MIDLENE FRA ENERGIFONDET

I avtalen heter det at "[...] støtte som gis skal være innenfor rammene av statsstøttereglene i EØS-avtalen og EFTAs overvåkingsorgans (ESA) vedtak om Energifondet, 248/11/COL [...]" Den notifiseringen det vises til favner ikke alle Transnovas oppgaver. Femte avsnitt, første setning, endres som følger:

Den støtte som gis av Enova skal være innenfor rammene av gjeldende regelverk for statsstøtte i EØS-avtalen.

AVTALENS PUNKT 9.

SÆRLIGE VILKÅR FOR ENERGIOMLEGGING

For å sikre at Enova ivaretar Stortingets vedtak om nye oppgaver tas det inn to nye særlige vilkår.

Det legges det til et tredje avsnitt under avsnitt om bygg og bolig:

Enova skal forvalte en rettighetsbasert ordning for enøk-tiltak i husholdninger, jf. Prop. 1 S (2014-2015), Prop. 1 LS (2014-2015) og Innst. 9 S (2014-2015). Enova skal årlig stille til disposisjon minimum 250 mill. kroner til denne ordningen.

Det kommer til et nytt særlig vilkår for transport som sett i sammenheng med nivået på resultatmålet vil gi godt rom for en satsing på transport:

Transportsektoren

Enova er tilført 78 millioner kroner i tillegg til de ordinære fondsmidlene, som skal benyttes til en styrket satsing på transportsektoren, jf. punkt 5 i avtalen. Satsingen skal bidra til å utvikle bedre innsikt i hvordan man skal kunne utvikle en mer miljøvennlig og klimavennlig transportsektor. Satsingen skal blant annet legge til rette for bruken av lav- og nullutslippsbiler.

Enova skal utarbeide en strategi og finansieringsplan for ladestasjoner og infrastruktur for elbil, hvor det blant annet kartlegges ansvarsdeling mellom offentlig og privat sektor.

AVTALENS PUNKT 14.

RAPPORTERING

14.1 Årlig rapportering

Generelt

Det er viktig at resultater fra utslippsreducerende tiltak i transportsektoren kan godskrives som bidrag til å nå resultatmålet i kWh, jf. punkt 6. Det tilføres derfor i avsnitt tre etter tredje punktum en ny setning.

Klimaresultater fra elektrifisering og andre utslippsreducerende tiltak innenfor transportsektoren kan godskrives som bidrag til å nå resultatmålet i kWh.

Det tilføres en setning sist i avsnitt 4:

Resultater fra den rettighetsbaserte ordningen for enøk-tiltak i husholdninger skal kunne bidra til oppnåelse av resultatmålet.

Om klimarapportering

For å sikre konsistens med den første nye setningen under generelt skal transportsektoren inngå sammen med bygg, bolig, industri og fjernvarme slik at avsnitt 1 og 2 lyder som følger:

Resultater fra utfasing av fossile brensler og prosessutslipp i bygg, bolig, industri, fjernvarme og transport (klimaresultater) godskrives som bidrag til å nå resultatmålet målt i kWh, jf. punkt 6, på lik linje med resultater fra energieffektivisering, fornybar energi eller utnyttelse av spillvarme.

Enova skal i tillegg rapportere om resultater fra utfasing av fossile brensler og prosessutslipp i bygg, bolig, industri, fjernvarme og transport målt i tonn CO₂-ekvivalenter.

Om rapportering på transportområdet

Som et nytt område for Enova er det viktig at det rapporteres særskilt på arbeidet med miljøvennlig transport. Som følge av at Transnova utvikles er det også viktig at pågående prosjekter blir fulgt opp og at støtte utbetales som avtalt. Dette er oppgaver som Enova vil overta. Det legges derfor til særskilte krav om rapportering på arbeidet med miljøvennlig transport:

I resultat og aktivitetsrapporten skal det rapporteres særskilt for arbeidet på transportområdet.

Enova skal fra 1.januar 2015 overta utbetaling, overvåkning og rapportering av Transnovas prosjektportefølje. Oppfølgingen av Transnovas prosjekter holdes separat i Enovas rapporter og regnskap.

AVTALENS PUNKT 17.

AVTALENS VARIGHET

Som følge av at avtalen forlenges med ett år skal punktet lyde:

Med mindre avtalen faller bort eller blir endret i medhold av punktene 18 eller 19, gjelder avtalen til 31. desember 2016.

AVTALENS PUNKT 20.

EVALUERING

Punktet endres slik at det lyder:

Det legges opp til at Enovas forvaltning av midlene fra Energifondet, samt Enovas organisering av hele virksomheten, evalueres i forbindelse med ny avtale.

21. INTENSJON OM NY AVTALE

Som følge av at avtalen forlenges med ett år skal punktet lyde:

Forhandlinger om ny avtale for en ny periode vil kunne starte *i 2016*, med sikte på at det kan inngås en ny avtale fra og med *1. januar 2017*. Det legges til grunn at ny avtale med virkning fra *1. januar 2017* skal gjelde i fire nye år, jf. Energifondets vedtekter.

TILLEGG TIL AVTALEN MELLOM OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET OG ENOVA SF

Avtalen endres i overensstemmelse med bestemmelsene i dette tillegget.

Tillegget trer i kraft 1.januar 2015 og forlenger den opprinnelige avtalen med ett år, til 31.desember 2016.

AVTALENS PUNKT 4.

HOVEDMÅL

Det tilføres et nytt hovedmål g.

g. Reduserte klimagassutslipp i transportsektoren.

AVTALENS PUNKT 5

MÅL FOR ARBEIDET MED ENERGI- OG KLIMATEKNOLOGI OG FOR ARBEIDET MED MILJØVENNLIG TRANSPORT

Avtalens punkt 5 får ny overskrift og skal bestå av to underpunkter, der 5.1 er det opprinnelige avsnittet.

AVTALENS PUNKT 5.1

MÅL FOR ARBEIDET MED ENERGI- OG KLIMATEKNOLOGI

Punkt 5.1, avsnitt tre, andre setning endres for å sikre at minimumsføringene gjelder for innskuddene som følger av klimaforliket:

Enova skal minimum benytte avkastningen fra kapitalinnskuddene på 10 mrd. kroner i 2013, 5 mrd. kroner i 2014, 5 mrd. kroner i 2015 og 5 mrd. kroner i 2016 i Fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging til tiltak som kan gi reduserte klimagassutslipp og varige energibesparelser i industrien på sikt.

AVTALENS PUNKT 5.2

MÅL FOR ARBEIDET MED MILJØVENNLIG TRANSPORT

Det tilføres et nytt avsnitt 5.2:

En miljøvennlig transportsektor med lave klimagassutslipp er en forutsetning for et lavutslippssamfunn. Enova skal forvalte en ny satsing på miljøvennlig transport. Målet er at satsingen skal bidra til reduserte klimagassutslipp i transportsektoren gjennom mer miljøvennlig bruk av energi, mer klimaeffektive transportformer og redusert transportomfang. Satsingen bør også ta hensyn til andre miljøeffekter enn klimagassutslipp der det er aktuelt. Arbeidet skal bygge opp under utvikling av en miljøvennlig omlegging på lang sikt gjennom å utvikle og ta i bruk teknologier og nye løsninger som kan bidra til dette, herunder pilot- og demonstrasjonsprosjekter. Prosjekter skal vurderes ut fra potensialet for kostnadseffektive utslippsreduksjoner på lang sikt.

AVTALENS PUNKT 6.

KRAV TIL RESULTATER FRA ENERGIOMLEGGINGEN

Første avsnitt og andre avsnitt erstattes med:

Fondsmidlene skal bidra til energi- og klimaresultater som samlet tilsvarer minimum 7 TWh innen utgangen av 2016.

**AVTALENS PUNKT 7.
TILFØRING AV MIDLER TIL ENERGIFONDET**

Kulepunktene 1 - 3 erstattes slik at de lyder som følger:

- 773 millioner kroner i 2012, 694 millioner kroner i 2013 og om lag 630 millioner kroner i årene 2014 – 2016 fra påslag på nett tariffen.
- Om lag 996 millioner kroner i 2012, 998 millioner kroner i 2013, 1 216 millioner kroner i 2014, 1 418 mill. kroner i 2015 og 1 566 millioner kroner i 2016 fra avkastningen fra Fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging.
- 78 millioner kroner i 2015 som en bevilgning over statsbudsjettet.
- Midlene Transnova har disponert, men som per 31.12.2014 ikke er utbetalt.
- I tillegg stilles det til disposisjon en tilsagnsfullmakt på 400 millioner kroner.

Tredje avsnitt strykes.

**AVTALENS PUNKT 8.
GENERELLE RAMMER FOR ENOVAS FORVALTNING AV MIDLENE FRA ENERGIFONDET**
Femte avsnitt, første setning, endres som følger:

Den støtte som gis av Enova skal være innenfor rammene av gjeldende regelverk for statsstøtte i EØS-avtalen.

**AVTALENS PUNKT 9.
SÆRLIGE VILKÅR FOR ENERGIOMLEGGING**

Det legges det til et tredje avsnitt under avsnitt om bygg og bolig:

Enova skal forvalte en rettighetsbasert ordning for enøk-tiltak i husholdninger, jf. Prop. 1 S (2014-2015), Prop. 1 LS (2014-2015) og Innst. 9 S (2014-2015). Enova skal årlig stille til disposisjon minimum 250 mill. kroner til denne ordningen.

Det kommer til et nytt særlig vilkår for transport:

Transportsektoren

Enova er tilført 78 millioner kroner i tillegg til de ordinære fondsmidlene, som skal benyttes til en styrket satsing på transportsektoren, jf. punkt 5 i avtalen. Satsingen skal bidra til å utvikle bedre innsikt i hvordan man skal kunne utvikle en mer miljøvennlig og klimavennlig transportsektor. Satsingen skal blant annet legge til rette for bruken av lav- og nullutslippsbiler.

Enova skal utarbeide en strategi og finansieringsplan for ladestasjoner og infrastruktur for elbil, hvor det blant annet kartlegges ansvarsdeling mellom offentlig og privat sektor.

AVTALENS PUNKT 14.

RAPPORTERING

14.1 Årlig rapportering

Generelt

Det tilføres i avsnitt tre etter tredje punktum en ny setning.

Klimaresultater fra elektrifisering og andre utslippsreducerende tiltak innenfor transportsektoren kan godskrives som bidrag til å nå resultatmålet i kWh.

Det tilføres en setning sist i avsnitt 4:

Resultater fra den rettighetsbaserte ordningen for enøk-tiltak i husholdninger skal kunne bidra til oppnåelse av resultatmålet.

Om klimarapportering

For å sikre konsistens med den første nye setningen under generelt skal avsnitt 1 og 2 lyde som følger:

Resultater fra utfasing av fossile brensler og prosessutslipp i bygg, bolig, industri, fjernvarme og transport (klimaresultater) godskrives som bidrag til å nå resultatmålet målt i kWh, jf. punkt 6, på lik linje med resultater fra energieffektivisering, fornybar energi eller utnyttelse av spillvarme.

Enova skal i tillegg rapportere om resultater fra utfasing av fossile brensler og prosessutslipp i bygg, bolig, industri, fjernvarme og transport målt i tonn CO₂-ekvivalenter.

Om rapportering på transportområdet

Det legges til særskilte krav om rapportering på arbeidet med miljøvennlig transport:

I resultat og aktivitetsrapporten skal det rapporteres særskilt for arbeidet på transportområdet.

Enova skal fra 1.januar 2015 overta utbetaling, overvåkning og rapportering av Transnovas prosjektportefølje. Oppfølgingen av Transnovas prosjekter holdes separat i Enovas rapporter og regnskap.

AVTALENS PUNKT 17.

AVTALENS VARIGHET

Som følge av at avtalen forlenges med ett år skal punktet lyde:

Med mindre avtalen faller bort eller blir endret i medhold av punktene 18 eller 19, gjelder avtalen til 31. desember 2016.

AVTALENS PUNKT 20.

EVALUERING

Punktet endres slik at det lyder:

Det legges opp til at Enovas forvaltning av midlene fra Energifondet, samt Enovas organisering av hele virksomheten, evalueres i forbindelse med ny avtale.

21. INTENSJON OM NY AVTALE

Som følge av at avtalen forlenges med ett år skal punktet lyde:

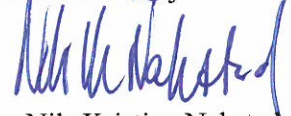
Forhandlinger om ny avtale for en ny periode vil kunne starte i 2016, med sikte på at det kan inngås en ny avtale fra og med 1. januar 2017. Det legges til grunn at ny avtale med virkning fra 1. januar 2017 skal gjelde i fire nye år, jf. Energifondets vedtekter.

For Olje- og energidepartementet
Oslo 30 januar 2015

Andreas H. Eriksen
ekspedisjonssjef

For Enova SF
Trondheim 28 januar 2015

Nils Kristian Nakstad
administrerende direktør